

Sygn. akt VII U 2057/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący: Sędzia S.O. Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant: st. sekretarz sąd. Małgorzata Gruza

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2016 roku w Lublinie

sprawy G. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania G. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 22 października 2015 roku znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala G. K. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia (...) roku;

II. stwierdza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie prawa do świadczenia w terminie.

Sygn. akt VII U 2057/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 października 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił G. K. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz.748) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.). W uzasadnieniu podano, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawczyni nie udowodniła co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (k. 8 akt emerytalnych).

W odwołaniu od tej decyzji G. K. podała, że wbrew twierdzeniom organu rentowego przez ponad 15 lat pracowała w warunkach szczególnych jako obuwnik montażysta i brakarz wyrobu gotowego W (...) Zakładach (...) a po ich sprywatyzowaniu w firmie (...). Wnosiła o przyznanie emerytury (k. 2-3 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 4-5 as).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

G. K. urodzona (...) w dniu (...) roku złożyła wniosek o emeryturę (k. 1 ae). We wniosku ubezpieczona powołała się na dokumentację zgromadzoną w aktach kapitałowych, w których znajdowało się poświadczone za zgodność z oryginałem

kserokopie dokumentów uzyskanych z Archiwum w postaci umowy o naukę zawodu oraz wykaz zarobków z byłych (...) Zakładów (...) w C. (k. 3-4 ak) oraz świadectwo z pracy z (...) Zakładów (...) w Upadłości. (k. 6ae)

Nie posiadała świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionego przez (...) Zakłady (...) w upadłości a jedynie w/w świadectwo pracy. Z dokumentu tego wynikało, że wnioskodawczyni była zatrudniona w (...) Zakładach (...) w okresie od 01.09.1975r. do 30.11.1994r. i pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: ucznia – pracownika młodocianego, obuwnika montażysty i brakarza wyrobu gotowego.

Oprócz tego znajdowała się tam kserokopia, poświadczona za zgodność z oryginałem świadectwa pracy wydanego przez Zakład Produkcji (...) SA i zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, z którego wynikało zatrudnienie na kilku kolejnych umowach na czas określony w pełnym wymiarze w okresie od 05.09.1995r. do 31.12.1996r. na stanowisku brakarza (k. 10, 13ak) i zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wydane przez Zakład Produkcji (...) SA z którego wynikało zatrudnienie od 13.01.1997r. do nadal na stanowisku kontrolera jakości. (k. 14 ak)

Na podstawie przedłożonych wraz z wnioskiem dokumentów organ rentowy ustalił na dzień 1 stycznia 1999 r. łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 23 lata, 3 miesiące i 22 dni okresów składkowych nieskładkowych. Nadto ustalono, że wnioskodawczyni przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego ale złożyła wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa oraz ukończyła (...) lat.

G. K. (wcześniej Ś.) została przyjęta do Zakładów (...) w C. do pracy na podstawie umowy o naukę zawodu od (...) Szkolenie miało trwać 2,5 roku do (...) na stanowisko obuwnika przemysłowego. Jednakże nauka trwała krócej. W tym okresie pracowała na wszystkich stanowiskach przyuczając się do zawodu w ramach zasadniczej szkoły zawodowej. Nauka odbywała się 2 lub 3 dni w tygodniu, a w pozostałe dni była praca na produkcji.

Po ukończeniu szkoły i zdaniu egzaminu kwalifikacyjnego została zatrudniona od (...) w oparciu o umowę o pracę zawartą na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy i powierzono jej obowiązki obuwnika montażysty na wydziale montażu – wklejanie zakładek do cholewek.

W (...) Zakładach (...) praca związana z montażem, końcowym etapem produkcji butów i podklejaniem elementów obuwia odbywała się na jednej wielkiej hali, na której w systemie dwuzmianowym po 8 godzin, na akord, pracowało wiele osób. Na hali znajdowało się 10 i więcej taśm produkcyjnych, przy których pracowało po 30-40 osób, wykonujących klejenie elementów a także, kolejne czynności technologiczne produkcji obuwia.

Wnioskodawczyni została tam zatrudniona na taśmie na stanowisku klejowym. Obok niej inni pracownicy wykonywali kolejne czynności związane z produkcją obuwia. Odwołująca się wykonywała swoją pracę w warunkach szczególnych – w wymuszonej, pochylonej pozycji, praca wymagała bardzo dużej sprawności manualnej w związku z tym, że klej był nakładany ręcznie pędzelkiem. Oprócz wklejania zakładek wnioskodawczyni zajmowała się wklejaniem wyściółek i powlekaniami spodów butów klejem toksycznym. Praca na stanowisku klejowym była bardzo trudna, wykonywana w warunkach szkodliwych, bo były używane substancje chemiczne a mianowicie toluen, benzen, aceton, benzyna ekstrakcyjna, wszystko to środki, które znajdowały się w używanym kleju. Kleje były śmierdzące, praca była wykonywana przy taśmie, przy której siedzący obok siebie lub naprzeciwko pracownicy wykonywali kolejne czynności montażowe. Na stanowisku było zapylenie, unosił się opar z klejów, używano butaprenu, apretur, rozpuszczalników, terpentyny, farb do czyszczenia i retuszowania obuwia. Był potworny hałas, bo na całej hali obok pracowało 10 taśm i na każdej taśmie była obciążarka, drasarka, ścierarka, prasowarka. Zainstalowane były lampy, które suszyły obuwie, wytwarzając dużą temperaturę. Wnioskodawczyni pracowała też w zależności od bieżących potrzeb na innych stanowiskach produkcyjnych. Pracowała przy apretowaniu, tj. nabłyszczaniu obuwia środkami nabłyszczającymi.

Z dniem 01.10.1979r. wnioskodawczynię przeniesiono do Działu (...) powierzając stanowisko brakarza wyrobu gotowego. Pracowała na tym stanowisku do końca zatrudnienia, tj. do 30.11.1994r. Nie korzystała z urlopu bezpłatnego czy wychowawczego.

Praca na stanowisku brakarza nadal była wykonywana na tym samym wydziale montażu, przy tej samej taśmie albo na tzw. małej taśmie, bezpośrednio po stanowisku apretury.

Wnioskodawczynie odbierała wykonane buty, każdą parę sprawdzała czy nie ma wad pod kątem ich jakości. Było to stanowisko pracownika fizycznego, kontrolera jakości, mającego za zadanie sklasyfikować wyrób tzn. sprawdzić jego jakość wzrokowo. Praca na stanowisku brakarza też była szkodliwa, bo wnioskodawczynie otrzymywała gotowy świeży but, z klejem z apreturą i musiała każdą parę odebrać. Praca brakarza była wykonywana w identycznych warunkach jak na poprzednim stanowisku montażysty. G. K. w dalszym ciągu pracowała na wydziale, na którym jako podstawowe wykonywane były prace w warunkach szkodliwych przez pracowników zajmujących się pracami związanymi ze szlifowaniem, klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego – tj. prace obuwników montażystów, pracujących przy ścieraniu, ścienianiu, i szlifowaniu elementów buta, przy nanoszeniu klejów i sklejanu elementów wyrobów z użyciem klejów toksycznych, przy wykańczaniu wyrobów środkami chemicznymi, Wnioskodawczynie była narażona na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia, tych samych, co na poprzednio wykonywanym stanowisku oraz na wszystkich innych stanowiskach pracy przy taśmie, gdzie wykonywano pracę w warunkach szkodliwych. Tu tak samo pracowała w hałasie, zapyleniu, w oparach klejów i innych substancji chemicznych, używanych do produkcji obuwia. Pracowała w systemie zmianowym, 8 godzinnym, na akord. Była uprawniona do dodatku szkodliwego, wliczanego do wynagrodzenia.

(zeznania wnioskodawczynie – k.22v- 23vas w zw. z 25 a.s., zeznania Z. R. – k.23v- 24v a.s., zeznania J. D. – k. 24v-25 a.s., akta osobowe – k. 11a.s.).

Gdy zakład upadł wnioskodawczynie podjęła zatrudnienie w powstałej na bazie (...) firmie (...) SA, która funkcjonowała w tym samym miejscu, wykorzystując maszyny z (...) i prowadzącą identyczną produkcję obuwia. Wnioskodawczynie została zatrudniona w (...) SA w pełnym wymiarze czasu pracy w oparciu o kolejne umowy o pracę na czas określony na stanowisku brakarza wyrobu gotowego na wydziale montażu. W sumie okres zatrudnienia w (...) SA trwał od 05.09.1995r. do 31.12.1996r. Po przerwie wnioskodawczynie ponownie podjęła zatrudnienie w (...) SA od 13.01.1997r. i pracowała nadal, w tym do 31.12.1998r. jako kontroler jakości na wydziale montażu. Jej obowiązki były identyczne jak w okresie zatrudnienia na stanowisku brakarza w (...). Takie same jak poprzednio były warunki wykonywania pracy. (dowód: zeznania wnioskodawczynie k.23v as, świadectwo i zaświadczenia o zatrudnieniu – akta kapitałowe).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody. Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla wnioskodawczynie.

Z. R. jak i J. D. byli zatrudnieni w tym samym zakładzie pracy.

Z. R. znała wnioskodawczynie z okresu zatrudnienia w (...), gdzie pracowała od stycznia 1973 roku do września 1988 roku jako obuwnik montażysta zatrudniony przy taśmie na stanowisku drasania, ścierania podeszew i stanowiskach klejowych. Od lata 1975r. pracowała jako brakarz wyrobów gotowych w (...)wydziale montażu. Cały czas pracowała na montażu i tam przez okres aktywności zawodowej została zatrudniona wnioskodawczynie.

Podawała, że w okresie wspólnej pracy wnioskodawczynie pracowała przy klejeniu oraz wykonując kontrolę jakości produkowanego na wydziale montażu obuwia. Jako osoba związana przez cały okres zatrudnienia z wydziałem montażu doskonale orientowała się w panujących na wydziale warunkach oraz w charakterze zatrudnienia wnioskodawczynie. Tak jak wnioskodawczynie nie uzyskała od pracodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych ale podała, że na odcinkach dokumentujących wysokość wynagrodzenia widniał dodatek za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych. Jej zdaniem obowiązki wnioskodawczynie były identyczne, pracowały w takich samych warunkach. Zajmowały się wyłącznie kontrolą jakości wykonywanych wyrobów. Nie zajmowały się normowaniem. Cały czas pracowały na produkcji.

J. D. pracował w (...) od 1972 roku do końca 1994 roku na wydziale montażu jako mistrz montażu. Formalnie nie był przełożonym wnioskodawczynie, gdyż podlegała ona kierownikowi kontroli jakości. Jego zadaniem była organizacja

całości kształtu produkcji wyrobu gotowego. Nadzorował wszystkie sprawy związane z produkcją obuwia na jednej taśmie.

Podobnie jak poprzedni świadek będąc związany z tym wydziałem doskonale orientował się w charakterze pracy wnioskodawczynie, obowiązkach oraz warunkach wykonywania pracy. Świadkowie mieli bezpośredni wgląd i styczność z wykonywanymi przez wnioskodawczynię czynnościami. Dysponowali niezbędnymi wiadomościami w zakresie charakteru czynności wykonywanych przez wnioskodawczynię, jej obowiązków, warunków zatrudnienia i zasad organizacji pracy. Podali, że przy taśmie pracowały jednocześnie 2 brakarki, których zadaniem było skontrolowanie jakości wykonanych butów. W czasie zmiany niejednokrotnie schodziło z taśmy około 1000 par butów. Jedna brakarka nie była by w stanie prawidłowo wykonać swoich obowiązków. W razie zauważenia wad w obuwiu brakarz podchodził do pracownika zatrudnionego na danym stanowisku, którego dotyczyła wada i zwracał mu uwagę. Zeznania świadków są logiczne i spójne, korelują ze sobą nawzajem i z zeznaniami skarżącej. Nie ma podstaw, by kwestionować ich zeznania i zarzucać im nieprawdę czy stronniczość.

W związku z powyższym Sąd obdarzył w całości wiarą zeznania wszystkich zeznających w sprawie świadków. Za wiarygodne Sąd uznał zeznania złożone przez G. K. uznając je za jasne, pełne, logiczne, spójne z zeznaniami świadków oraz analizą dowodów w postaci dokumentów, w szczególności ze znajdującymi się w aktach osobowych angażami i pismami pracodawcy.

Sąd obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujących się w aktach organu rentowego oraz aktach osobowych. Były one przechowywane przez uprawniony podmiot, nie noszą śladów podrobienia ani przerobienia. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu. W aktach tych znajdują się angaże, pisma pracodawcy, na podstawie których, w powiązaniu z zeznaniami wnioskodawczynie i świadków, możliwe było ustalenie okresów pracy i zakresu obowiązków skarżącej. Wnioskodawczynie nie posiadała świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych ani takiego świadectwa nie było w aktach osobowych. Jednakże powyższe nie dyskwalifikuje wnioskodawczynie jako osoby ubiegającej się o ustalenie jej prawa do emerytury we wcześniejszym wieku. Sądowi z urzędu w oparciu o rozstrzygane w niniejszym wydziale sprawy jest wiadome, że (...) nie wydały pracownikom tego typu świadectw. Zakłady upadły, świadectwa pracy wydawał zwolnionym pracownikom syndyk, który nie udokumentował w nich ani w innych dokumentach okresów pracy w warunkach szczególnych. Obecnie pracownicy nie mają możliwości uzyskania takich świadectw. Postępowanie upadłościowe zakończyło się, akta osobowe pracowników, nie zawsze pełne zostały przekazane do Archiwum.

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego G. K. pracowała w (...) Zakładach (...), wykonując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy opisane obowiązki i przepracowała w warunkach szczególnych, po pominięciu okresu zatrudnienia w charakterze pracownika młodocianego jako obuwnik montażysta - pracownik na stanowisku klejowym, wykonujący prace związane z klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego od 21.07.1977r. do 30.09.1979r. (2 lata, 2 miesiące i 10 dni)

Jako brakarz wyrobów gotowych – kontroler jakości produkcji wydziału montażowego pracowała w okresie od 01.10.1979r. do 30.11.1994r. (15 lat i 2 miesiące).

Dodatkowo w (...) SA na stanowisku brakarza wyrobów gotowych – kontroler jakości produkcji wydziału montażowego pracowała w okresach od 05.09.1995r. do 31.12.1996r. (1 rok, 3 miesiące i 26 dni) oraz od 13.01.1997r. do 31.12.1998r. (1 rok, 11 miesięcy i 19 dni)

W sumie na stanowisku obuwnika montażysty i brakarza wnioskodawczynie pracując w warunkach szczególnych wykonywała pracę przez okres 20 lat, 7 miesięcy i 25 dni.

Odwołanie G. K. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748), zwanej dalej ustawą FUS, kobietom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ustęp 2. artykułu 32 stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zgodnie z ustępem 4 wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr

8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie, przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zdaniem Sądu Okręgowego, całość zgromadzonego w przedmiotowym postępowaniu wiarygodnego materiału dowodowego przemawia za uznaniem, iż w okresie od 21.07.1977r. do 30.09.1979r. - przez okres 2 lat, 2 miesiące i 10 dni wykonywała prace w szczególnych warunkach związane ze szlifowaniem, klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego wskazane w wykazie A, dziale VII poz. 14 załącznika do wskazanego rozporządzenia. Szczegółowe stanowiska wskazano w zarządzeniu Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz. Urz. MG z dnia 3 sierpnia 1987 r.). Stanowiskami odnoszącymi się do pracy wnioskodawczyni są stanowiska wskazane w wykazie A, dziale VII poz. 14 pkt 2.

Natomiast jako brakarz wyrobów gotowych – kontroler jakości produkcji wydziału montażowego pracując w (...) w okresie od 01.10.1979r. do 30.11.1994r. przez 15 lat i 2 miesiące oraz dodatkowo w (...) SA w okresach od 05.09.1995r. do 31.12.1996r. przez 1 rok, 3 miesiące i 26 dni oraz od 13.01.1997r. do 31.12.1998r. przez 1 rok, 11 miesięcy i 19 dni - łącznie przez 18 lat, 2 miesiące i 15 dni wykonywała prace w szczególnych warunkach związane z kontrolą jakości produkcji na wydziale, w którym jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A, dziale VII, poz.14 czyli prace w warunkach szczególnych opisane w wykazie A, dziale XIV poz. 24 rozporządzenia z 1983 roku.

Jak wskazano wyżej w sumie na stanowisku obuwnika montażysty i brakarza wnioskodawczynie pracując w warunkach szczególnych wykonywała pracę przez okres 20 lat, 7 miesięcy i 25 dni.

Z powyższych ustaleń wynika, że G. K. legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 20 lat, ma ukończone 55 lat życia oraz chociaż przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego, to złożyła wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na dochodu budżetu.

W niniejszym postępowaniu ustalono również, iż wnioskodawczynie legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach wynoszącym ponad wymagane 15 lat. Tym samym spełnione są wszelkie przesłanki ustalenia jej prawa do emerytury od dnia (...) roku tj. od dnia złożenia wniosku o emeryturę.

Na podstawie przepisu art. 118 ust. 1a powołanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS organ odwoławczy stwierdza odpowiedzialność organu rentowego w razie nieustalenia prawa do świadczenia we wskazanym w przepisie terminie. Przy czym Zakład wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Wnioskodawczynie nie przedłożyła ubiegając się o emeryturę świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych a zatem ZUS nie miał możliwości ustalenia prawa do świadczenia w ustawowym terminie. Wszystkie okoliczności związane z wykonywaniem pracy w tych warunkach zostały ustalone dopiero w toku postępowania sądowego w oparciu o zeznania wnioskodawczynie i przesłuchanych świadków a także w konfrontacji z dokumentami zawartymi w aktach osobowych. Z tego też względu Sąd uznał, że ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie prawa do emerytury w terminie. Z tych względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.